

Tăng cường công tác tự phê bình và phê bình theo Tư tưởng Hồ Chí Minh cho giảng viên góp phần xây dựng Đảng bộ Công an Trung ương trong sạch, vững mạnh

Tống Thị Lan Anh*

*ThS, Học viện Cảnh sát Nhân dân

Received: 13/01/2024; Accepted: 22/01/2024; Published: 15/02/2024

Abstract: President Ho Chi Minh affirmed that self-criticism and criticism are indispensable activities in Party activities, considered a rule for building and developing the Party and a sharp weapon of the police forces. Currently, in order to build a clean and strong Central Public Security Party Committee, it is necessary to strengthen the implementation of self-criticism and criticism on a regular and continuous basis.

Keywords: Party building, Party activities, self-criticism and criticism, People's Public Security force, Central Public Security Party Committee

1. Đặt vấn đề

Sinh thời, Chủ tịch Hồ Chí Minh luôn chăm lo, giáo dục, rèn luyện người công an cách mệnh một cách trực tiếp, toàn diện. Trong đó, Người khẳng định việc thực hiện tự phê bình và phê bình là hoạt động không thể thiếu trong sinh hoạt nội bộ Đảng nói chung và trong lực lượng công an nói riêng. Người khẳng định tự phê bình và phê bình là vũ khí sắc bén của lực lượng công an nhân dân.

Trong Di chúc để lại cho toàn Đảng, toàn quân và toàn dân ta trước lúc đi xa, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã căn dặn: “Trong Đảng tiến hành dân chủ rộng rãi, thường xuyên và nghiêm chỉnh tự phê bình và phê bình là cách tốt nhất để củng cố và phát triển sự đoàn kết, thống nhất của Đảng”¹. Trong mọi giai đoạn cách mạng, tự phê bình và phê bình là việc làm không thể thiếu trong sinh hoạt và hoạt động của Đảng. Người nhấn mạnh: “Một Đảng có gan thừa nhận khuyết điểm của mình, vạch rõ những cái đó, vì đâu mà có khuyết điểm đó, xét rõ hoàn cảnh sinh ra khuyết điểm đó, rồi tìm kiếm mọi cách để sửa chữa khuyết điểm đó. Như thế mới là một Đảng tiến bộ, mạnh dạn, chắc chắn, chân chính”².

Nhằm đảm bảo chế độ sinh hoạt Đảng, Hồ Chí Minh khẳng định tự phê bình và phê bình là việc làm thường xuyên, liên tục “như rửa mặt hàng ngày” của mỗi tổ chức cơ sở Đảng. Vậy mục đích của việc thực hiện tự phê bình và phê bình là gì? Tự phê bình và phê bình là để phát huy những ưu điểm, khắc phục những khuyết điểm, nhằm củng cố và tăng cường

đoàn kết nội bộ. Người từng nhấn mạnh: tự phê bình là “*nêu ưu điểm và vạch ra khuyết điểm của mình*”, thật thà, công khai khuyết điểm trước mọi người, tự đánh giá “*cái hay*”, “*cái dở*” của mình, vừa tạo điều kiện cho người xung quanh đóng góp ý kiến cho bản thân để tìm cách sửa chữa khuyết điểm, phát huy ưu điểm. Còn phê bình là “*nêu ưu điểm, vạch ra những khuyết điểm của đồng chí mình*”, tham gia đóng góp ý kiến và nêu cách thức để sửa chữa khuyết điểm. Theo Người, việc làm này sẽ làm cho phần tốt của mỗi người nảy nở như hoa mùa xuân và phần xấu dần bị mất đi. Mọi người học tập ưu điểm của nhau, sửa chữa những khuyết điểm, giúp nhau cùng tiến bộ. Theo Chủ tịch Hồ Chí Minh, khi mục đích đã đúng lại cần phải có một tinh thần, thái độ, cách thức thực hiện sao cho phù hợp. Tự phê bình và phê bình phải dựa trên tinh đồng chí đồng đội yêu thương lẫn nhau, phê bình một cách khách quan, trung thực, công tâm và công khai, “*không đặt điều*”, “*không thêm bớt*”, phải thẳng thắn, chân thành, có tình có lý. Phê bình phải nhằm đúng nội dung, “*phê bình việc chứ không phê bình người*”³.

Với ý nghĩa đó, việc tự phê bình và phê bình cần được tiến hành kiên quyết, triệt để trong bản thân mỗi cán bộ, đảng viên và tổ chức Đảng để có được sự đoàn kết, thống nhất một cách thực sự trong cả ý chí và hành động. Chủ tịch Hồ Chí Minh nhấn mạnh và yêu cầu nguyên tắc tự phê bình và phê bình trong Đảng phải được tiến hành thường xuyên, liên tục từ trên xuống, từ dưới lên, đảm bảo công khai, dân chủ và gắn với sửa chữa, biểu dương, khen thưởng thì

1. Hồ Chí Minh Toàn tập: Nhà xuất bản Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2011, Tập 15, tr.611.

2. Sdd: Tập 5, tr.301

3. Sdd: Tập 5, tr.232.

mới phát huy được tác dụng.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Công tác tự phê bình và phê bình theo tư tưởng Hồ Chí Minh cho giảng viên nhằm góp phần xây dựng đảng bộ công an trung ương trong sạch, vững mạnh

Lịch sử hơn 70 năm xây dựng, phát triển và trưởng thành, lực lượng công an nhân dân Việt Nam dưới sự lãnh đạo của Đảng bộ Công an Trung ương đã luôn sát cánh cùng với dân tộc, với nhân dân, góp phần làm nên những chiến công rạng rỡ, hào hùng trong cuộc đấu tranh giải phóng dân tộc; đã từng bước khắc phục khó khăn, không ngừng lớn mạnh, ngày càng trưởng thành, phát triển toàn diện, làm nên những chiến công to lớn, thành tích xuất sắc trong sự nghiệp bảo vệ an ninh quốc gia, giữ gìn trật tự an toàn xã hội... Trong đội ngũ cán bộ công an nhân dân đã có biết bao tấm gương ưu tú, sáng ngời, những tấm gương đạo đức cách mạng, luôn tiên phong, gương mẫu đi đầu, sống cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư; luôn đặt lợi ích của Đảng, Tổ quốc và nhân dân lên trên lợi ích của bản thân mình như lời dạy của Bác. Quán triệt sâu sắc tư tưởng Hồ Chí Minh về tự phê bình và phê bình, trong thời gian qua, Đảng ủy Công an Trung ương đã thường xuyên lãnh đạo, chỉ đạo các Đảng bộ, Chi bộ cấp dưới thực hiện tốt nguyên tắc này. Do tính chất nghề nghiệp và đặc điểm công tác, người cán bộ, đảng viên Công an nhân dân thường xuyên phải tiếp xúc với mặt trái của xã hội, hàng ngày phải đối mặt với những thủ đoạn tinh vi, thâm độc và sự lôi kéo, dụ dỗ, mua chuộc của bọn tội phạm, nên việc thực hiện tự phê bình và phê bình càng trở nên cần thiết để không những chiến thắng được kẻ thù bên ngoài, không đánh mất mình trước những tác động tiêu cực, cám dỗ vật chất, danh vọng, địa vị, tiền tài mà còn chiến thắng được kẻ thù bên trong, chiến thắng “*giặc nội xâm*”. Đảng ủy Công an Trung ương đã thực hiện lãnh đạo, chỉ đạo và thường xuyên bồi dưỡng các nội dung liên quan đến công tác tự phê bình và phê bình, nhất là việc quán triệt thực hiện Nghị quyết Trung ương 4 (khóa XI), Nghị quyết Trung ương 4 (khóa XII), đẩy mạnh việc học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh theo tinh thần Chỉ thị 05-CT/TW của Bộ chính trị... Thực hiện các công văn, hướng dẫn của Ban tổ chức Trung ương về việc kiểm điểm, tự phê bình và phê bình; về việc kiểm điểm tập thể, cá nhân và đánh giá phân loại chất lượng tổ chức cơ sở Đảng, đảng viên, Đảng ủy Công an Trung ương đã thường xuyên

tổ chức Hội nghị kiểm điểm, đánh giá các mặt lãnh đạo, chỉ đạo tự phê bình và phê bình của tập thể, cá nhân Ban Thường vụ Đảng ủy Công an Trung ương, lãnh đạo Bộ Công an.

Mặc dù tự phê bình và phê bình được xem là vũ khí, quy luật xây dựng và phát triển Đảng, nhưng trên thực tế, chất lượng tự phê bình và phê bình hiện nay vẫn còn là một khâu yếu trong Đảng nói chung và trong lực lượng công an nhân dân nói riêng. Tự phê bình và phê bình là một vấn đề nhạy cảm, đụng chạm đến từng cá nhân, tổ chức, dễ liên lụy đến uy tín, vị thế, chức tước, địa vị. Nhận định tình hình về công tác xây dựng Đảng trong những năm qua, Nghị quyết trung ương 4 (Khóa XII) chỉ rõ: “*Tự phê bình và phê bình nhiều nơi mang tính hình thức, vẫn còn tình trạng né nang, né tránh, ngại va chạm, một số cán bộ, Đảng viên thiếu tự giác nhận khuyết điểm và trách nhiệm của mình trong công việc được giao*”⁴; “*Trong tự phê bình còn giấu giếm, không dám nhận khuyết điểm, khi có khuyết điểm thì thiếu thành khẩn, không tự giác nhận kỷ luật. Trong phê bình thì né nang, né tránh, ngại va chạm; thấy đúng không bảo vệ, thấy sai không đấu tranh; lợi dụng phê bình để nịnh bợ, lấy lòng nhau hoặc vu khống, bôi nhọ, chỉ trích, phê phán người khác với động cơ cá nhân không trong sáng*”⁵.

Một bộ phận cán bộ chiến sĩ công an, trong đó có cả những đồng chí giữ vị trí lãnh đạo, chỉ huy, thậm chí một số cán bộ cao cấp thiếu đi sự tự tu dưỡng, rèn luyện đạo đức cách mạng, giảm sút ý chí chiến đấu, quên đi trách nhiệm, bổn phận của mình trước Đảng, trước nhân dân. Họ không nghiêm túc thực hiện tự phê bình và phê bình, suy thoái về tư tưởng, chính trị, đạo đức, lối sống, sa vào chủ nghĩa cá nhân, ích kỷ, cơ hội, thực dụng, chạy theo danh lợi, tiền tài, kèn cựa địa vị, cục bộ, tham nhũng, lãng phí... Ở một số đơn vị, cán bộ thực hiện tự phê bình và phê bình chưa thực sự nghiêm túc. Một số cấp ủy, trước hết là đồng chí bí thư chưa coi trọng và thiếu kiên quyết trong chỉ đạo thực hiện, chưa gương mẫu, chưa nhìn nhận đúng mức khuyết điểm và trách nhiệm của mình trước những hạn chế, khuyết điểm của tập thể; sức chiến đấu của nhiều tổ chức Đảng, cán bộ, đảng viên công an còn yếu, né tránh, thực hiện tự phê bình

4. Đảng Cộng sản Việt Nam: *Văn kiện Hội nghị lần thứ tư ban chấp hành trung ương khóa XII*, Văn phòng trung ương Đảng, Hà Nội, 2016, tr.22.

5. Đảng Cộng sản Việt Nam: *Văn kiện Hội nghị lần thứ tư ban chấp hành trung ương khóa XII*, Văn phòng trung ương Đảng, Hà Nội, 2016, tr.29.

và phê bình qua loa khá phổ biến. Trong tự phê bình và phê bình vẫn còn tình trạng nói ưu điểm nhiều, khuyết điểm ít, vẫn còn có những “vùng cấm”, “vùng tránh” hoặc lợi dụng đấu tranh phê bình để hạ bệ, thanh trừng lẫn nhau, gây mất đoàn kết, chia rẽ nội bộ...

2.2. Một số giải pháp xây dựng Đảng bộ Công an Trung ương ngày càng trong sạch, vững mạnh, đẩy mạnh việc thực hiện tự phê bình và phê bình trong các đảng bộ, chi bộ của lực lượng công an từ trung ương đến cơ sở, trong thời gian tới

Thứ nhất, Đảng ủy Công an Trung ương tích cực chỉ đạo toàn lực lượng công an nhân dân thiết thực học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh theo tinh thần chỉ thị 05- CT/TW của Bộ Chính trị Khóa XII về Đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh nói chung, về tự phê bình và phê bình nói riêng. Mỗi cán bộ chiến sĩ công an nhân dân cần phải gương mẫu về mọi mặt, nhất là không sa vào chủ nghĩa cá nhân. Đồng thời, cần gắn học tập, làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh với thực hiện Nghị quyết trung ương 4 Khóa XII để có sự nhận thức đúng đắn, đầy đủ hơn về vai trò của tự phê bình và phê bình trong sinh hoạt Đảng nói chung và sinh hoạt Đảng trong lực lượng công an nhân dân nói riêng.

Thứ hai, cần tiến hành tự phê bình và phê bình thường xuyên, cần thận, kịp thời, trung thực ở các Đảng bộ, chi bộ. Trong khi tiến hành phải rõ ràng, nghiêm túc, đầy đủ nội dung, nêu rõ những ưu điểm, khuyết điểm, nguyên nhân của ưu điểm, khuyết điểm và nêu rõ những biện pháp khắc phục. Đồng thời, Đảng ủy Công an Trung ương và các Đảng ủy cấp trên, nhất là Ủy ban kiểm tra Đảng cần tăng cường xiết chặt kỷ luật và công tác giám sát, kiểm tra việc chấp hành chế độ tự phê bình và phê bình trong sinh hoạt của các tổ chức Đảng cấp dưới để kịp thời khắc phục khuyết điểm. Đồng thời, cần có kỷ luật nghiêm minh nếu có vi phạm, đảm bảo xử lý kịp thời, chính xác, công bằng, minh bạch...

Thứ ba, khi tiến hành tự phê bình và phê bình phải dân chủ, không mệnh lệnh, áp đặt, soi mói. Dân chủ là chìa khóa vạn năng để giải quyết những vấn đề của đời sống xã hội. Có dân chủ mới mong trong Đảng có sáng kiến, mới tập trung được trí tuệ. Mật dân chủ khiến cho các đảng viên và chi bộ dù cho có ý kiến cũng không dám nói, dù muốn phê bình cũng sợ không dám phê bình; hoặc lợi dụng phê bình để

tranh cãi, gây mất đoàn kết; hoặc tìm cách che dấu khuyết điểm. Điều này làm cho tính chiến đấu, dân chủ giảm sút, năng lực lãnh đạo và chất lượng sinh hoạt Đảng không thiết thực, chậm phát hiện những khuyết điểm. Vì vậy, trong thực thi tự phê bình và phê bình phải thực hiện đúng nguyên tắc tập trung dân chủ, thiếu số phục tùng đa số, cấp dưới phục tùng cấp trên, cá nhân phục tùng tổ chức.

Thứ tư, nâng cao tinh thần gương mẫu, đi đầu của cán bộ lãnh đạo chủ chốt. Từ kinh nghiệm thực tiễn cho thấy, để tự phê bình và phê bình có hiệu quả, điều quyết định là đội ngũ cán bộ lãnh đạo, nhất là cán bộ chủ chốt phải gương mẫu đi đầu trong việc thực hiện nguyên tắc này. Chỉ khi đội ngũ cán bộ lãnh đạo chủ chốt, những người đứng đầu nhận thức và dũng cảm nêu gương thì lúc ấy cấp dưới mới biết và dám tự phê bình và phê bình. Các đồng chí lãnh đạo đứng đầu cần tăng cường tuyên truyền và gương mẫu chấp hành việc tự phê bình và phê bình, thực hiện nghiêm túc “trên trước, dưới sau”, “từ trong ra, từ ngoài vào”, đảm bảo dân chủ, khách quan, thẳng thắn, trung thực và có chất lượng.

Thứ năm, phát huy tính tích cực, chủ động của cán bộ, đảng viên trong tự phê bình và phê bình, nhất là trách nhiệm của người đứng đầu (bí thư chi bộ). Mỗi cán bộ, đảng viên phải là tấm gương mẫu mực về thực hiện tự phê bình và phê bình, coi tự phê bình và phê bình là việc làm thường xuyên như “ngày nào cũng phải ăn cho khỏi đói, rửa mặt cho khỏi bẩn, thì ngày nào cũng phải tự phê bình cho khỏi sai lầm”, nêu cao tinh thần trách nhiệm, tính tiên phong gương mẫu của mình trong thực hiện nhiệm vụ, chức trách được giao, tự giác tu dưỡng, rèn luyện, không ngừng nâng cao phẩm chất chính trị, đạo đức, lối sống, tác phong công tác; khắc phục sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, những biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ.

Tài liệu tham khảo

1. Đảng Cộng sản Việt Nam: *Văn kiện đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XII*, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2016.
2. Đảng Cộng sản Việt Nam: *Văn kiện Hội nghị lần thứ tư ban chấp hành trung ương khóa XII*, Văn phòng trung ương Đảng, Hà Nội, 2016.
3. Thượng tướng, Tô Lâm: *Tư tưởng Hồ Chí Minh về Công an nhân dân*, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2016.
4. Hồ Chí Minh Toàn tập: NXB Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2011, Tập 5, 15.